

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-32

Némelek és japánok

zövetségre léptek egymással az egész világot fenyegető bolsevista veszedelem elleni védekezés érdekében. Ez a tény, melyet nagyon keresztül cáfoltak, de most hivatalosan is megerősítettek, rendkívül jellemző a mai viszonyokra. Azokra a viszonyokra, melyek a hivatalos diplomáciát is választva állítják és a nemzeti érdekek szűkebb-vont határain túl arra kényszerítik, hogy jobb vagy baloldal mellé álljanak. Az egyes államok nemzeti küzdelmein túl életalálharc folyik a baloldali kommunista és jobboldali tolódot régi polgári szemléletű özőtt. Szemeink előtt van a nagy erőpróba Spanyolországban, ahol nem két nemzeti csoport vívja küzdelmét a hatalomért, hanem a világforradalom tízes esőváját és a nemzetközi bolsevizmus vörös zászlaját lengetik. Nem Madrid és nem is Katalánia a tét, hanem sokkal több: egész Európa. És a Németország elsőnek is áll oda nyílt szövetségben a bolsevizmus ellen, ugye ezzel a naga államvédelmével egész Európa védelmét vállalja. A Komintern, amint erre már nem egy ízben rámutattunk, programjává vette egész Európa bolsevizálását és nem lényeges ezen program megvalósítása szempontjából, hogy lábát mely államban vetheti meg előbb. A német-japán szövetségi szerződés pedig csak alkalmazkodik a szovjet-politika-hoz, amikor leszögezi, hogy a szövetség nem irányul Szovjetország ellen, csak a Komintern célkitűzéseinek megvalósítását kívánja ellensúlyozni. Hiszen a hivatalos Oroszország maga kijelentette, hogy más a szovjetkormány és más a Komintern. Így joggal mondhatják németek és japánok, hogy mozgalmuk csak a Komintern ellen irányul. Hogy a gyakorlatban ez a kettéválasztás nem lehet más, mint az orosz hivatalos álláspont kettéválasztása, az nem szeneved kétséget. Nem valószínű ugyanis, hogy például a Komintern küldhetne csapatokat, ágyukat, gépfegyvereket, tankokat és munióit Spanyolországba, ha ezt a szovjetkormány nem látna szívesen. Amit a Komintern tesz, amögött éppen egy ott van a szovjetkormány, mint ahogyan minden bolsevistaellenes akció a valóságban nemcsak a Komintern, hanem a szovjetkormány ellen is irányul. Minden egyéb csak játék a szavakkal. Ha azonban a népbiztosok tudnak játszani a szavakkal, ugye a németek és japánok is beigazolták, hogy ebben a játékban nekik is van gyakorlatuk. A szövetség lényegében több, mint játék. A helyzet komoly felismeréséből fakadt és éppen olyan komolyan kell venni azt a felszólítást is, hogy más államok is csatlakozzanak hozzá. Mert amint a világforradalom nem egy nemzetet vagy államot választott ki magának meghódítandó területként, ugye az ellene való küzdelem sem lehet egy nemzetnek, vagy egy országnak belső ügye. Félő, hogy Európa országai ezen a téren már eddig is tulsokat mulasztottak és az egymás közötti vetélkedésben megelégedtek a mindnyájukat közösen fenyegető nagy veszedelemtől. Miközben az egyes európai kormányok között még mindig arról folyik a vita, vajjon melyik kormányt ismerjük el Spanyolországban, addig a bolsevisták egységesen a madridi kormány mellé állottak és minden erejükkel azt segítik. Egyik oldalon a legteljesebb egység, a másik oldalon elméleti vitákat folytató álla-

A kommunistaellenes szövetség hamarosan kibővül Lengyelország és Olaszország csatlakozásával

Világszerte nagy feltűnést keltett az a szerződés, amelyet szerdán Berlinben Németország és Japán megbízottai aláírtak és amelyben a kommunista veszedelemmel szemben offenzívára kötelezik magukat. Az egész világ sajtója foglalkozik ezzel a szerződéssel és ugyancsak élénk megbeszélés tárgyát képezi az politikai és diplomáciai körökben is.

Tokióban a japán kormány a német-japán kommunistaellenes egyezmény aláírása alkalmával hivatalos közleményt adott ki.

Ebben hangoztatja, hogy a kommunizmus a világforradalom kirobbantására törekszik, ami nagy mértékben veszélyezteteti a világbékét. A hivatalos nyilatkozat azután ezeket mondja:

— A kommunista internacionálé hatodik kongresszusa óta olyan események

következtek be, amelyek arra mutatnak, hogy Moszkva hadüzenete elsősorban Japánnak, Németországnak és Lengyelországnak szól.

A kongresszus óta Moszkva hadseregeket toborzott Kínában azzal a céllal, hogy azok Japán ellen hadakozzanak.

Ezek a vörös kínai hadseregek pusztító hadjáratokat folytatnak Sinkiang tartományban Mongolia külső részeiben és Mandzsukuóban. A kommunista internacionálé hatodik kongresszusa óta a kommunista mozgolódás Japánban is élénkebbé vált. Bárha a japán kormány megfelelő intézkedéseket léptetett életbe, a vörös veszély mégis annyira növekszik, hogy a kormánynak az ország biztonságáról kellett gondoskodnia.

kesedéssel vették tudomásul a német-japán megegyezést.

Hangoztatják, hogy Ausztria régóta tartozik azon államokhoz, amelyek a marxista veszedelem elleni védekező háborút irták zászlójukra.

Rómában az egyezmény teljes helyesléssel találkozott. Azt is hangoztatják, hogy legközelebb Olaszország és Japán között szerződés jön létre, amelyben Japán elismeri Abesszinia elfoglalását, Olaszország ezzel szemben Mandzsukuó megszállását veszi tudomásul.

Ezzel egyidejűleg Olaszország bejelenti, hogy a kommunistaellenes szerződéshez csatlakozik.

Érdekes némely angol lapnak a német-japán egyezményhez fűzött megjegyzése. A Manchester Guardian szerint Szovjetország katonai ereje sokkal nagyobb, semhogy Németország részéről támadástól kellene tartania. A Times ugye véli, hogy a kommunizmus elleni blokk felesleges.

Minden országnak belülegye, hogy a kommunista veszedelemmel szemben védekezzenek.

A Daily Herald ugye véli, hogy Hitler diplomáciai karrierjének a legujabb német-japán egyezmény nem valami sikerült munkája. Hitler három éven át sokat fáradozott és nagy összegeket költött annak érdekében, hogy Angliát Franciaországtól elválassza. Ezek a remények most már megsemmisülnek.

Tokióban hivatalosan cáfolták egyes külföldi lapoknak azt a híret, amely szerint a német-japán egyezménynek titkos záradéka is volna.

A német-japán egyezményből kifolyólag a két szerződő fél már is megkezdte a kommunista mozgalomra vonatkozó hireinek kicserélését.

A japán kormány szigorú intézkedéseket léptetett életbe mindennemű kommunista propagandával szemben. Biztosra

A közös veszély összefogást tesz szükségessé

Keletázsia békéjét nagy veszedelem fenyegeti és ezért kénytelenek vagyunk a kényszervédekezés leghatásosabb eszközeihez nyúlni. Németország és Japán a vörös veszéllyel szemben teljesen egyforma helyzetben van.

Ez a körülmény készítette a japán kormányt arra, hogy Németországgal kommunistaellenes szerződést kössön. Ez a szerződés azonban csak az első lépés a kommunizmus elleni harcban.

Végül kijelenti a japán kormány hivatalos közleménye, hogy feltétlenül számít más államok csatlakozására, mivel a közös veszély közös összefogást tesz szükségessé. Japán biztosra veszi Lengyelországnak a szerződésbe való bekapcsolódását.

Londoni diplomáciai körök annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy az új német-japán egyezmény lehetővé teszi, hogy Németország Japántól nyersanyagot kaphasson, aminek ellenében majd fegyvereket szállít. Az

egyezménynek olyan politikai záradékai is vannak, amelyeket Londonban nem szívesen látnak.

Nem titkolják, hogy az egyezménynek nagy kihatása lesz a nemzetközi politikára.

A párisi lapok vezetőhelyen közlik a berlini eseményt, azonban csak tartózkodó magyarázatokat fűznek hozzá. Politikai és diplomáciai körök hangoztatják, hogy ehhez a nagyfontosságú egyezményhez nem lehet mindaddig érdemben hozzászólni, amíg annak tartalmát alaposan nem tanulmányozzák.

A francia államtanács ülésén Delbos külügyminiszter kijelentette, hogy a Japán és Németország között létrejött szerződésnek keresztes háború jellege van Szovjetország ellen.

Ehhez a mozgalomhoz sem Anglia, sem Franciaország, sem pedig más békeszerető ország nem csatlakozhatik, mivel ez a szerződés alkalmas a fennálló ellentéteknek még jobban való kiélezésére.

Bécsben osztrák politikai körök lel-

monk csoportja. Ebből a csoportból most kivált Németország és Japán, hogy közösen védekezzenek a bolsevista veszedelem ellen. Érdekes jelenség ez a szövetekezés azért is, mert olyan ázsiai fajt von bele az európai ügyekbe, amely elleni küzdelem még nem is olyan régen hangzatos szólam volt a politikai berkekben. Sárga veszedelemtől beszéltek és ime a sárga veszedelem lesz szövetségese egyik európai nagyhatalomnak a vörös nagyobb veszedelem elleni harcban. És éppen az a faj szövetezik, mely elsőnek

állította fel és alkalmazta is a gyakorlatban a tiszta faj elméletét, annak kizárólagosságát hirdetve, — legalább is saját állami viszonylataiban. Bizonyoság ez arra is, hogy nem a fajok milyenségében rejlenek a megegyezés akadályai, hanem a világszemléletben. Mert társadalmi világszemlélet az, hogy a polgári társadalmi rend alapján kívánják-e berendezkedni, vagy pedig a bolsevista teória alapján végzős elméleteket megvalósítani. Németország és Japán nyíltan megtagadtak minden együttműködési

lehetőséget a kommunistákkal, más államok még elméleti alapon próbálják igazolni semleges álláspontjukat. Közben az élet szekere végigdübörög az eseményeken és dübörögnek a szovjet harci kocsijai spanyol földön is. Látni fogjuk, hogy vajjon indokolt-e a német-japán kereszteshadjárat hírdetése a világforradalom fenyegető rémével szemben, vagy pedig csak a túlfutott légtör fantomja-e a spanyol földre vérrel festett vörös veszedelem öröge. Csak későn ne jöjjön a felismerés.

veszik, hogy ezeknek az intézkedéseknek nagy befolyása lesz úgy Japánban, mint pedig Mandzsukuoiban a kommunista agitáció csökkentésére.

A tegnap esti londoni lapok azt írják, hogy Anglia nem csatlakozik a német-japán egyezményhez. Ennek oka az,

hogy Japán ellene van bármilyen hatalmi csoport kialakulásának.

Londoni beavatott politikai körök értesülése szerint Anglia a német-japán szerződés hatása alatt a Hongkongban levő angol erődítményeket megerősíti.

Arita japán külügyminiszter utasította Sugiura római

japán nagykövetet, hogy az olasz kormánnyal kösse meg a kommunistaellenes egyezményt. Ezzel összefüggésben állanak azok a tárgyalások, amelyeket Tokióban az ottani olasz nagykövet Arita külügyminiszterrel folytat.

A látcsöveket is revolvernek nézik az életükért remegő oroszországi vezetők, akik szovjetkongresszusra jöttek össze

Moszkvában tegnap nyílt meg ünnepléses keretek között a nyolcadik szovjetkongresszus. A Kremlt ez alkalommal a rendesen is nagyobb elővigyázatossággal őrzik.

Mindenfelé a folyosókon, valamint a Kreml előtt is, állig felfegyverzett csekaügynökök és detektívek járkalnak.

A kongresszus tagjait mind megmozdítják, hogy meggyőződjenek róla, nem visznek-e magukkal fegyvert. Többben arra való tekintettel, hogy a kongresszust hatalmas teremben tartják, látcsöveket vittek magukkal, azonban azokat is elvették tőlük.

A kongresszuson megjelent a spanyol marxisták küldöttsége is, amelyet nagy tisztelettel fogadtak és a legelőkelőbb helyre ültettek.

A kongresszuson Stalin, a vörös diktátor, nagy beszédet mondott, amelyben vázolta a szovjet kormány és a kommunista pártnak az utóbbi években elért nagy haladását. Beszélt arról, hogy Szovjetországban milyen nagy arányokat ért el a termelés. A termelés most már hétszer olyan nagy, mint a háború előtti években volt. Azután beszélt az általa elkészített új alkotmány tervezetéről, amelynek

egyetlen fontos célja az, hogy teljesen kiirtsa Oroszországban a kapitalizmust.

Egy másik fontos célja az alkotmánynak, hogy megszüntesse teljesen a munkanélküliséget. Olyan intézkedéseket is tartalmaz az alkotmány, hogy mindenkit munkára kell szorítani. Bevezetik ugyanis a kötelező munkaszolgálatot. Az alkotmánytervezet kiemeli, hogy Szovjetországban meg kell szüntetni minden osztályharcot és hozzá teszi, hogy csakis két osztályról lehet szó és pedig a munkások és a földművesek osztályáról. Szovjetországban mindenkit egyforma jogok illetnek meg, bármilyen fajhoz is tartozik az illető. Az alkotmány megállapítja a szovjetállampolgárok jogait és ezeknek a jogoknak az érvényesítése érdekében törvényhozó testületet hoz létre.

Előadását Stalin azzal fejezte be, hogy a szovjet kormány végleg felszámol a burzsoázia kiuzsorázó rendszerének minden maradványával.

Ljubcsenko, az ukrán népbiztosok tanácsának elnöke, beszámolt ezután az ukrainai zavargásokról és megelégedéssel jelentette, hogy ezeket a külföldről szított lázadásokat teljesen megsemmisítették. Leszámol azonban Szovjetország a külföldi izgatókkal is. Beszélt Napoleon oroszországi hadjáratá-

ról és hangsúlyozta, bárki is legyen az, aki Szovjetországot meg akarja támadni, olyan csúfos vereséget fog szenvedni, mint annak idején Napoleon. Pedig Napoleon nagy hadvezér volt.

Orosz tábornokok olyan megsemmisítő győzelmet fognak aratni Németország fölött, amely mögött Napoleonnak minden győzelme eltöprel.

Ez a győzelem — fejezte be szavait — a világtörténelem legnagyobb diadala lesz.

A Paris Sour moszkvai tudósítása szerint a szovjetkongresszust két órával későbbben kezdték meg az előre kitűzött időnél. Ebben a két órában ugyanis Stalin munkatársaival beható tanácskozást

folytatott a német-japán szerződés következtében beállott helyzetéről.

Stalin és a népbiztosok bíznak abban, hogy Franciaország levonja a német-japán szerződésből kinaló következtetéseket és még szorosabb kapcsolatba lép Szovjetországgal, mint eddig.

Litvinov külügyi népbiztos heves támadások érték emiatt, mert ő volt az, aki Sticking német mérnök megkegyelmezését aláírta. Ezeket a támadásokat a kongresszuson is megismételték és kijelentették, hogy a megkegyelmezés nem egyéb mint gyengeség Németországgal szemben.

Franciaországnak eddig legnagyobb hadügyi költségvetése lesz a jövő évi

A francia kamara pénzügyi bizottsága megkezdte az 1937. évi hadügyi költségvetés tárgyalását. A végösszeg 11 milliárd és 46 millió frank. Ez a legnagyobb hadügyi költségvetés, amelyet Franciaország létezése óta bármikor is a parlament elé terjesztettek. Ez a költségvetés azonban csak a szárazföldi hadsereg ki-

adásait foglalja magában. A haditengerészetnek és a légiflottának különálló költségvetései vannak. A szárazföldi hadsereg költségvetése egy milliárd és négyszáz millió frankkal több, mint az elmúlt esztendőben. Ezen az összegben kívül a hadügyminiszter még 10 milliárd frank rendkívüli hitel megszavazását is kéri.

Elitelték az öt vasgárdista fiatalembert, aki Madgearut életveszélyesen megfenyegette

A brasovi hadbírósg most vonta felelősségre azokat a fiatalembereket, akik annak idején Madgearu Virgilt, Lupu drt és Mezincescut, a nemzeti parasztpárt vezetőit, életveszélyesen megfenyegették. Az öt vasgárdista fiatalembert a nyáron fogták el a sinaiai állomáson. Előzőleg ugyanis megjelentek Madgearu Virgil sinaiai villájában és Madgearu felesége előtt felolvasták azt

a levelet, amely a fenyegetéseket tartalmazta. A hadbírósg egész napon keresztül tárgyalta az ügyet és este meghozta ítéletét, amely szerint Tutianu Radu vádlottat, aki a támadó csoport vezetője volt, hat hónapi fogházbüntetéssel sújtotta, Bozdoc Gheorghe vádlott öt hónapi fogházbüntetést kapott, míg Barsan Mircea, Ultra Jon és Savoff Dumitru vádlottak egyenkint három havi fogházbüntetést szenvednek el.

Az öreg asszonytól elrabolt pénzt a játékkaszinóban elkártyázta

A helybeli törvényszék tegnap újból Arsin Gheorghe vingai legény bűnperével foglalkozott. Arsin Gheorghe az elmúlt év februárjában kirabolta Hájlamás Katalin nevű asszonyt, akitől 205.000 leit vitt el. Arsin Gheorghe, aki ismerte az idős asszonyt,

este bekopogtatott és szállást kért. Éjszaka azután kilopta az asszony zsebéből a vasszekrény kulcsát. A járkálásra felébredt Hájlamás Katalin, mire Arsin Gheorghe megtámadta és addig folytatta, amíg az öregasszony elvesztette eszméletét. A legény akkor felnyitot

ta a pénzszekrényt, kivette belőle a pénzt és elmenekült. Mire az asszony magához tért, a rabló már messze járt. Később sikerült Arsin Gheorghet Erdélyben elfogni, de a pénzből akkor még csak százezer lei volt nála, míg a többi a sinajai kaszinóban elkártyázta. A tegnapi tárgyaláson kihallgatták a tanukat, kik terhelő vallomásokat tettek. A tanukihallgatások befejezése után tárgyalást mára halasztották. Ma déli előtt sor kerül a vád- és védőbeszédre és a törvényszék valószínűleg még ma meghozza ítéletét.

Revolveres razzia a titkos játéklukokban

A múlt éjszaka a fővárosban több titkos játéklukba fiatalemberek hatoltak be, akik — miközben lövésre kész revolvert tartottak a kezükben — rendőrségi közegeknek adták ki magukat és a játéklukokat lefoglalták. Ott, ahol megtagadták a pénz kiszolgáltatását, nem riadtak vissza az erőszak alkalmazásától sem. A szerdáról csütörtökre virradó éjszaka hat titkos játéklukban jártak. Amikor a rendőrség ezekről az esetekről tudomást szerzett, azonnal megkezdte az eljárást, amelynek során tizenkét egyént letartóztattak. A letartóztatott leginkább fiatal tanárok és ügyvédek, akik kihallgatásuk folyamán arra hivatkoztak, hogy fellépésükkel csupán a hatóságok figyelmét akarták felhívni a titkos játéklukok működésére. A vizsgálat tovább folyik.

Kiutasítják

az Oroszországban élő németeket.

A Novoszibirszkben a kommunista bíróság által halálraítelt kilenc vádlott közül háromnak megkegyelmeztek. Ezek között van Sticking német bányamérnök is. Ezeknek halálos ítéletét egyenkint tíz évi kényszermunkára változtatták, amelyet Szibériában kell kitölteniük. Moszkvai jelentés szerint a másik hat elítélten a halálos ítéletet már végre is hajtották. A szovjet orosz titkos rendőrség főnöke felszólította tisztviselőit, hogy a Szovjetországban élő német állampolgárok jegyzékét az illetők foglalkozásának feltüntetése mellett három napon belül terjesszék be. Azt hiszik, hogy a szovjet kormány az Oroszországban élő németeket kiutasítja.

FRANCIAORSZÁG ÉS A KISÁNTANT BARATSÁGA NEM GYENGÜLT. A francia kormány Lebrun köztársasági elnök jelenlétében államtanácsot tartott, amelyen Delbos külügyminiszter a külpolitikai helyzetéről beszélt. Megemlékezett Franciaországnak Angliához és az Egyesült Államokhoz való viszonyáról és kiemelte, hogy a francia-angol kapcsolatok a legkitűnőbbek. Franciaország és Anglia felfogása a világpolitika legfontosabb kérdéseiben teljesen egyező. A két állam együttműködése ideálisnak mondható. Delbos azután megemlékezett Franciaországnak a kisántant-hoz való viszonyáról és cáfolta azokat a híreket, mintha a Franciaország és a kisántant közötti barátság meggyengült volna.

OLVASSA ÉS TERJESSZE

A DÉLI HIRLAPOT!

Olaszország szakít Genffel a Népszövetség a spanyol vörös kormány kiküldötteit elismeri

Az Intransigeant című párisi lapnak Genfből keltezett tudósítása arról a lehetőségről számol be, hogy Olaszország esetleg kilép a Népszövetségből. Diplomáciai körök értesülése szerint ugyanis Mussolini értesítette a Népszövetség főtítkárságát, hogy Olaszország népszövetségi további tevékenysége attól függ, vajjon a Népszövetség a december 7-re összehívott ülésén minő álláspontot foglal el a

spanyol kiküldöttekkel szemben. Ha ugyanis a Népszövetség a valenciai vörös kormány kiküldötteit elismeri és megengedi, hogy azok az ülésen résztvegyenek, úgy Olaszország Genffel minden összeköttetést megszakít. A francia lap híradása nemcsak népszövetségi körökben keltett nagy feltűnést, hanem az egyes európai kormányoknál is.

A madridi csőcselék szétrombolta az olasz követség berendezését is

Madridban a csőcselék a német követség palotája után most már az olasz követség épületét is megostromolta és szétrombolta berendezését. A követség két hónap előtt székhelyét Madridból Alicanteba tette át és a követség épülete azóta zárva maradt. Azon a napon, amikor Madridban hire terjedt, hogy az olasz kormány elismerte Franco tábornok kormányát, férfiakból és asszonyokból álló tömeg megröghanta az olasz követség épületét, amelybe behatolt és annak minden berendezését elpusztította.

Az olasz kormány tiltakozott a területenbivülőség nemzetközi jogának megsértése ellen és hangsúlyozta, hogy ilyesmit még az abesszinek sem követtek el.

mert Gondarban, Hararban és Desszeben is mindenütt bántatlanul hagyták az olasz konzulátusok épületeit, jóllehet az ország más területein az olaszokkal harcban állottak.

A francia kormány minisztertanácsot tartott, amelyen újból leszögezte azt a felfogását, hogy

Franciaország a spanyol kérdésben kitart a benemavatkozás politikája mellett.

Hangsúlyozta a minisztertanács, hogy ezt a nézetet a kamara többsége is magáévá tette és ugyanezen a véleményen van a parlament külügyi bizottsága is. Delbos kijelentette, hogy Spanyolországban még nem történt meg a döntés. Annak a reményének adott kifejezést, sikerülni fog a spanyol polgárháborút úgy befejezni, hogy egy harmadik állam nem fog beavatkozni.

Madridban azokon a részeken, amelyek még a vörösek hatalmában vannak, az anarchisták teljesen magukhoz kaparintották a hatalmat. A vörös milícia egy része átpártolt a nemzetiekhez és fegyveresen vonult azok táborába. Az

anarchisták ezt meg akarták akadályozni, azonban sikertelenül.

Barcelónai jelentés szerint Azana köztársasági elnök és Companys katalán miniszterelnök Barcelónában a kommunisták foglyai. Ott már minden előkészületet megtettek a szovjet-köztársaság kikiáltására.

A nemzetieknek az egyik kikötőben sikerült elfogni Artadel Carcia spanyol kommunista újságírót, aki több társával egy amerikai hajóra akart felszállani. Artadel több mint kétezer nacionalistának a letartóztatását fogadatosította Madridban. Ezek közül eddig már körülbelül ezerhatszázat lelőttek.

Talavera ellen a kormánycsapatok támadást kíséreltek meg, azonban a nemzetiek visszaverték őket. A kormánycsapatok vesztesége ezeröttszáz ember.

A vörös kormány eddig azt állította, hogy a Cervantes cirkáló hajót német tegeralattjáró torpedózta meg.

Az egyik angol torpedónaszád kapitánya megállapította, hogy a nemzeti kormány egyik buvárhajója okozta a Cervantes katasztrófáját.

A Franco-kormány ismételt kijelentette hivatalosan, hogy a vörös kormány által a francia nemzeti banknál elhelyezett aranykészletekre igényt

tart. A francia bank elhatározta, hogy ezeket az aranykészleteket Londonba szállítja és ott az angol banknál helyezi el. Az első szállítmány három millió font értékben most indul utnak.

Az angol alsóházban Runciman kereskedelmi miniszter a kormány nevében terjesztette be azt a törvényt, amely megtiltja az angol hadihajóknak a Spanyolországba való fegyverszállítást. A törvényjavaslatot kedden tárgyalják.

Tiranai jelentés szerint az albán kormány értesítette Franco tábornokot, hogy kormányát Spanyolország törvényes kormányának ismeri el.

A News Chronicle tudósítója jelenti, hogy a Baleari szigeteken az olaszok nagy tevékenységet fejtenek ki. Mallorca, Ibiza, Aformentara és Canrera szigetek az olaszok kezén vannak és már csak Minorca szigete van a spanyol vörös kormány birtokában.

A szigeteken negyven ezer spanyol és mór katonát gyűjtöttek össze a Barcelóna elleni ostromra.

Több száz repülőgép is készületben áll. Ezeknek pilótái tíz százalékban olaszok. Az olaszok a szigetekre sok élelmet és hadiszert szállítanak.

Madrid körül a hadműveleteket a sok eső még mindig hátráltatja. Leginkább csak a járőrök harcolnak egymással.

Egy lelkesválasztás következményei

Több száz református hívő azzal fenyegetőzött, hogy áttér az unitárius hitre

A bihormegyei Bihar községben a múlt év őszén református lelkeszt választottak. Az állásra tizenhárman pályáztak és a szavazás során Csé p Gergely és Szabó Pál kapta a legtöbb szavazatot. Mivel azonban egyiknek sem volt abszolút többsége, kettőjük között pótválasztást rendeltek el. Ennek megtörténte után Csé p Gergely nyolcvan, Szabó Pál pedig kilencvenegy

szavazatot kapott. A választás ellen a kisebbségben maradt szavazók az egyházmegyéhez felebbezték, amely a felebbezést elutasította. Azonban ebbe sem nyugodtak bele s felebbezésükkel az egyházkerülethez fordultak, amely Súlyok István püspökkel az élén a most megtartott egyházmegyei bírósági ülésen foglalkozott az ügygel. Az egyházbírósaág ítéle-

tének meghallgatására nagy számban gyülekeztek Szabó Pál lelkes hívei, akik között élénk elégedetlenséget keltett, amikor másfél órás tanácskozás után a püspök kihirdette a határozatot, amely szerint a választást megsemmisítették. Szabó Pál hívei azt kiáltották, hogy inkább áttérnek az unitárius hitre, de ezt nem fogják tűrni. Egyikük hangsúlyozta, hogy kétszázhetven hívő nevében kérték a választás jóváhagyását. Csak nehezen sikerült az elégedetlenséget lecsillapítani és távozásra bírni. Remélik, hogy sikerülni fog a felsőbbségnek olyan lelkeszt választani, aki a háborgó hívek között helyreállítja a békét.

A folyóba akarták fordítani a Gringoire autóját

Annak idején a Sa len gro volt francia belügyminiszter elleni sajtóhadjáratot a Gringoire című folyóirat indította meg. A múlt héten Salengro öngyilkossága után a Gringoire nem is jelenhetett meg, mert a szocialista szedők szervezete megtiltotta tagjainak a folyóirat előállítását. Ezen a héten a Gringoire újból megjelent és megkezdte szétküldését is. A lap egyik teherautóját, amely az új szám példányaival volt megrakva, egy csoport fiatalember megállította. A soffört és kísérőt azután rájuk fogott revolverekkel kényszerítették a teherautóról való leszállásra. A fiatal emberek erre az autót be akarták fordítani a Szajnába, azonban kísérletük nem sikerült, mivel a súlyos jármű a töltésen fennakadt.

Szélsőséges elemek más helyeken is megtámadták a Gringoire szállító kocsijait. A lapsomagokat elvitték és a Szajnába dobták.

Meghiusult merénylet Daladier ellen. Párisi jelentés szerint Daladier hadügyminiszter és Gamelin vezérkari főnök ellen tegnap merényletet kíséreltek meg, amelyet azonban sikerült idejében megakadályozni. Daladier és Gamelin vonaton az elzászi Mühlhausenbe igyekeztek, hogy az ottani helyőrséget megvizsgálják. Honlain állomáson a mozdonyvezető észrevette, hogy a jelzőkészülékek nem működnek. Értesítettek erről az állomásfőnököt, aki megállapította, hogy a készülékeket bűnös kezek szándékosan rongálták meg. Így akartak vasuti katasztrófát előidézni, annak azonban a mozdonyvezető éberségén meghiusult.

Két részre osztható Lloyd-sori
üzlethelyiség
hátsó része kirakathasználattal
azonnal kiadó
Ajánlatok „Legjobb helyen” jel-
igére a kiadóhivatalba küldendők

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magasoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 180, félévre 300, egész évre 600 lei.
Közhivatalosoknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magasoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

— Este 10 óra után 14—69 vagy 2—69

A „Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

November 23-tól november 29-ig váro-
sunkban a következő gyógyszerárak tartá-
nak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben a Sfântu Ion-utcában
levő Irgalmas-rend gyógyszerára.

A II. kerületben a Dacilor-uton levő dr.
Kovács-gyógyszertár.

A III. kerületben a Porumbescu-utcában
levő Sarga-gyógyszertár.

A IV. kerületben a Vacarescu-utcában
levő Braun-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár
és Fratelián Panajoth Ernő gyógyszerára
állandó éjszakai szolgálatot tart.

A sírból előjött az ismeretlen Katona

London banknegyedének lelkésze, Vin-
cent Howlan páratlan eszközhöz folya-
modott, hogy hívei lelkébe a háború borzal-
mait minél mélyebben bevésse. A templom
félhomályában a gyülekezet türelmesen
várta, hogy mikor jelenik meg a pap a szó-
széken. Ehelyett egész váratlanul dolog törté-
nt: az oltár előtt megjelent egy sáros,
piszkos, katonaruhás férfi, akinek az arc-
vonásait nem lehetett felismerni, annyira el-
lepte a vastag agyagos sár. Az ismeretlen
katona fáradt, tántorgó lépésekkel megállt
az oltár előtt és egyetlen lámpa homályos
világosságában elmondta, hogy üzenetet ho-
zott a világháború sok-sokmillió ismeretlen
halottaitól. A hívek elborzadva hallották
megelevenedni a világháború szörnyűségeit
és csakhamar felhangzott az asszonyok zo-
kogása, sok férfi is sirva fakadt. A megrázó
beszéd után az ismeretlen katona levette
acélsisakját, letörölte arcáról a lövészárk
sárát és Vincent Howlan nagytiszteletű ur
arca tünt elő. Most már a maga hangján
magyarázta el, hogy miért nyult ehhez a
maga nemében páratlanul álló eszközhöz.
Elmondta, hogy ma már csak ilyen erős im-
presszió gyakorolhatnak hatást az ember-
ekre, mert már annyira eltompultak mind-
nyáján a háborús veszedelmekkel szemben.

— Carol király udvari vadászatán volt
a Bánságban. Timis-Torontalmegyében
udvari vadászat volt, amelyre Carol
király és Mihai trónörökös is a Bán-
ságba érkezett. Az udvari vadászat
Mocioni Anton udvari fővadász-mester,
Saulescu vadászati vezérfelügyelő, Baliff
tábornok, Wied és Ghica hercegek, Pla-
gino és Skupiersky földbirtokosok is
résztvettek. Az első napon Mocioni ud-
vari fővadász-mester feni vadászterüle-
tén folyt a vadászat és ekkor 400 nyul,
200 fácán, 60 fogoly és 25 kisebb vad ke-
rült terítékre. Második napon a bistrai
királyi vadászterületen volt vadászat,
ahol 500 fácán, 350 nyul és 35 róka volt
a vadászócsakmány. A vadászat után az
uralkodó és a trónörökös a kíséretével
együtt visszautazott Bucurestibe.

Bocu Sever beszéde Arad város lakosságának románosításáról

A nemzeti parasztpárt által rendezett
aradi antirevizionista gyűlésen elhang-
zott beszédek nagy visszhangot keltettek
a magyarság körében is, annál inkább,
mert Maniu szükségesnek látta han-
goztatni, hogy ő és párhívei ma is az
albauliai határozatok alapján állanak és
az állam demokratikus berendezkedése
mellett természetesnek találja a nemzet-
kisebbségi jogok teljesítését is. Feltűnést
keltett Bocu Sever volt bánsági kormá-
nyzó beszéde, amely a szónoknak min-
den temperamentuma mellett tárgyla-
gosan igyekezett megvilágítani a helyze-
tet. Eppen azért meglepetést keltett be-
szédének azon része, amelyben Arad vá-
ros lakosságának románosításáról szólt.
A beszédnek ez a része olyan formában
jelent meg a lapokban, mintha Bocu ki-
jelentette volna, hogy husz év alatt Arad
román város lesz és nyoma sem lesz már
a magyarságnak. Most rendelkezésünkre

áll a beszéd hiteles szövege és ebből meg-
állapíthatjuk, hogy Bocu nem ezt és nem
így mondotta.

Kétségbevetta, hogy Magyarországnak
etnikai alapon joga lenne Aradra és
környékére annak ellenére, hogy — sza-
vai szerint — Arad egy magyar sziget a
nagy román tengerben. Azt mondják,
hogy Arad nem lett teljesen romanizál-
va, — folytatta. Ez vád is lehet, de dicse-
ret is a mai román uralomra. Ha vád, ak-
kor mondják meg, mert ez a hiba köny-
nyen orvosolható, mivel husz év alatt tel-
jesen romanizálható. Bocu tehát nem azt
mondotta, hogy a várost romanizálni
akarják husz év alatt, hanem feltétele-
sen beszélt erről a lehetőségről. Beszéde
végén kijelentette, hogy Mussolini a ma-
gyarok barátjának mondja magát. A ro-
mánok is azok. El fog jönni annak az
ideje is, hogy a magyarok erről a barát-
ságról meggyőződést szereznek.

Az egyre hanyatló jimboliai kereskedelem megmentése érdekében

A Johannisfeld—Carpinis közötti új
vasútvonal megnyitását december else-
jére tűzték ki. A jimboliai kereskedők
egyesülete ezzel kapcsolatban most át-
iratot intézett a bánsági kereskedőes-
kületek szövetségéhez, azzal a kérelem-
mel, hogy azt terjessze a kereskedelmi
és iparkamara elé. Ebben az átiratban
a jimboliai kereskedők azt kérik, hogy
minden vonatnak, amely Johannisfeld-

ről Carpinisra érkezik, legyen közvetlen
csatlakozása Jimbolia felé és a vasuti
menetrendet ezért ennek megfelelően
állítsák össze. A kérelmet azzal indokol-
ják, hogy annak a közönségnek, amely
a johannisfeldi vonatot igénybe veszi,
a jimboliai hivataloknak van dolga és a
jimboliai kereskedelemtől, amely nap-
ról-napra hanyatlik, ezeket a bevételt
nem szabad elvonni.

— ATADTAK A NÉMET KORMÁNY
TILTAKOZÁSÁT. Oslóból jelentik,
hogy Sahm német követ tegnap meg-
jelent Kohl norvég külügyminiszter-
nél és átadta a német kormány jegyző-
két, amelyben az felhaborodását fejezi
ki azon, hogy a Nobel-békedíjat Ossietz-
ky pacifista írónak ítelték oda.

— Suciu Eugen dr. az orvoskamara
új elnöke. A helybeli orvoskamara vá-
lasztmánya megtartotta alakuló ülését,
amelyen az orvoskamara elnökévé
Suciu Eugen drt választották meg.
Alelnök Sardarescu Ion dr., jegyző
Opreanu Emil dr. és pénztáros Schwarz
György dr. lett. Az ülésen az orvoska-
mara új munkaprogramját is megbe-
szélték.

— Elhunyt vasuti nyugdíjas. Kendei
Károly, vasuti nyugdíjas, 77 esztendő kor-
ában meghalt. Temetése ma délután félöt
órákor lesz a IV. kerületi temető Főger-ká-
pólnájából. Az elhunytat gyalogolják özve-
gye, született Polts Terézia, két leánya:
Aranka, férjzett Holzer Ferencné és Elza,
férjzett Zsutty Béláné, fia Kendei Károly,
veje Holzer diplomás fogász és nagyszámu
rokonság.

— Feloldották Cagero-Grosz vejének
bankbetétjeit. Megírtuk, hogy Cagero-
Grosz Jenő letartóztatásakor vejének,
Davidovits Zoltánnak az egyik bank-
ban levő betétjeit is lefoglalták. Davidovits
a lefoglalás ellen felebezett, a bírósá-
g most helyt is adott a felebezésnek
és feloldotta a bankbetétet a zár alól.

— Orosz katonák határcindest provokáltak. Tokióból jelentik, hogy Pod-
granicskájá mellett vörös orosz határ-
őrök megtámadták a japán határőröket.
Tíz japán katona elesett. Igen sok meg-
sebesült, nyolc pedig eltűnt. Tokióban a
határcindests miatt nagy izgalom ural-
kodik.

A NEMZETI PARASZTPÁRT ÉLES
HARCOT KEZD A KORMÁNY ELLEN. A
nemzeti parasztpárt parlamenti csoportja
Mihalache elnöklete alatt megbeszélést
tartott. Ezen elhatározták, hogy a párt
parlamenti képviselői egy a kamarában, mint
pedig a szenátusban a legélesebb ellenzéki
álláspontot foglalják el a kormánnyal szem-
ben és ezen állásfoglalásukat interpellációk
keretében kifejezésre is juttatják. Azután
bizottságot alakítottak a választási vita
során felolvasandó nyilatkozat megszer-
kesztésére. A parlamenti csoport megbeszé-
lésén résztvett Maniu is, aki később
Filipescu Grigoreval tanácskozott. Poli-
tikai körök nagy jelentőséget tulajdonítanak
ennek a találkozásnak és úgy vélik,
hogy Filipescu Grigore rövidesen mozgal-
mat indít Maniunak egyes politikai problé-
mákkal kapcsolatos álláspontjának tisztá-
zására. Maniu ma elhagyja a fővárost és
november 30-án külföldi utjára indul.

— Két vonat a töltésről a mélységbe
zuhan. A Csikágó—Milwaukee vasuti
vonalon súlyos vasuti szerencsétlenség
történt. A Michigan-tó partján haladó
expresszvonat beleszaladt egy munkás-
vonatba és a magas töltésről mindkét vo-
nat a mélységbe zuhan. A szerencsét-
lenségnek husz halálos áldozata van. A
sebesültek száma többszáz és ezek közül
soknak az állapota igen súlyos.

Az új szemüveg-forma!
Óriási választék divatos keretekben.
A világhírű „RECTA” üvegek
terakata
„Recta” optikai szaküzlet
„, Strada Vasile Alexandr

Művészet

A Magyar Dalárda hangversenye. No-
vember hó 28-án, szombaton este 9 órai
kezdettel tartja a Magyar Dalárda idei őszi
hangversenyt a Magyar Ház disztermében,
amelynek műsora a következő: 1. Müller:
Arra felé az alvégen. Előadja a dalárda. 2.
Francoeur-Kreisler: Sicilienne és Rigaudon.
Előadja Pollermann V. Aranka cluji hege-
düművész. 3. Bach: Orgonatóccata és fu-
ga d-moll. Bartók: Sonatina. Előadja Hers-
kovics Augustza zongoraművész. 4. No-
szeda: Katalinpusztai nóták. Előadja a da-
lárda. 5. Demény: Kis karrapszódia (ju-
hásznoták). Előadja a dalárda. 6. Liszt:
Des-dur etude és a-moll etude. Előadja
Herskovics Augustza zongoraművész. 7.
Smetana: Aus der Heimat; Chopin-Wil-
helm: Nocturne. Előadja Pollermann V.
Aranka. 8. Verdi: Banditák bordala az Er-
nani című operából. Előadja a dalárda. A
kóruszámokat Szegő Ferenc karnagy ve-
zényli, a magánzámok kíséretét pedig
Tolnay Béla zongoratanár látja el. Jegyek
elővételben 100, 80, 50 és 30 leas árban a
dalárda tagjainál és a Polatsek könyv-
kereskedő-cégnél kaphatók. A nagy érde-
klődésre való tekintettel ajánlatos a belépő-
jegyeket elővételben megváltani.

Scherg

szövetek

Minőség és választék

Gyári lerakat

TIMIȘOARA I.

Ferdinand-szálló mellett

Ma már csak az lehet világhírű, ami rendkívüli

Uljondságokkal bír. Ilyen rendkívüli tulajdonságokkal van a természetől megáldott a három zseniális tudós által nemrég Amerikában felfedezett, csodás hatású gyógynövény, amelynek kivonatából a „GASTRO-D” készül.

Tudományos alapon bebizonyították, hogy a „GASTRO-D” gyógyszerben olyan, eddig még ismeretlen gyógyanyagok vannak, amelyek a degenerálódásra hajlamos szervezetet annyira kedvezően befolyásolják, hogy az organizmus ismét teljesíteni képes a normális életműködést. Ez a magyarázata annak, hogy a „GASTRO-D” kezeléssel olyan nagyszámú krónikus (15—20 év óta szenvedő) gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbeteg tökéletesen meggyógyult. Számtalan halálkódó, köszönő levél érkezik be naponta a meggyógyult betegekől.

„GASTRO-D” kapható az ország minden gyógyszerüzében és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130.— lei utánvétel mellett Császár E. gyógyszerüzében, Calea Victoriei 124.

Az elfelejtett autók

A spanyol kormány ez év tavaszán a budapesti Ganz-Danubius gyárnál husz sinautót rendelt, amelyek novemberben el is készültek és a szállítást elindították Spanyolország felé. A spanyol kormány a megrendelésnél a vételár felét kifizette, a második részletet azonban még nem, ezért a szállítást Triesztben megakadt. A husz sinautó most Triesztben fog vesztegelni, várva a spanyol polgárháború végét.

WILLER JÓZSEF DR. KÖZBENJÁRT A KISEBBSÉGI SAJTÓ ERDEKÉBEN. Willer József dr. magyarpárti képviselő, az erdélyi és bánsági népkisebbségi újságírószervezet titkárával tegnap megjelent Djuvara Igazságügyminiszternél és a készülő sajtótörvénytervezettel kapcsolatban előterjesztette a kisebbségi újságírószervezet kívánásait.

— Miniszteri értekezlet a pártelnök lakásán. Bratianu Dinu, a liberális párt elnökének lakásán tegnap miniszteri értekezlet volt és azon a parlament elé terjesztendő törvényjavaslatokkal foglalkoztak.

— Szabadon engedték a letartóztatott uruguayi újságírókat. A Havas-ügynökség jelenti, hogy Skiuto Alfredo uruguayi újságírókat, akit négy spanyol újságíróval együtt Madridban letartóztattak a kormánycsapatok, tegnap szabadon bocsátották. A spanyol újságírókat ellenben a hadbíróóság cöl állítja.

— Kiütéses tifusz. A lengyel-román határ mentén az utóbbi időben több kiütéses tifuszmegbetegedést állapított meg. Tegnap Botosanban egy fogházról is kiütéses tifuszban betegedett meg. Az egészségügyi hatóságok megtették az intézkedéseket a veszélyes járvány terjedésének megakadályozására.

— Elhízott egyéneknél a már régóta szívesen alkalmazott természetes „Ferenc József” keserűvízkúra a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyvéddé teszi. Az orvosok ajánlják.

— Svájc leszállította kamatját. Bernből jelentik: A nemzeti jegybank igazgatósága elhatározta, hogy a bankkamatlábát leszállítja. A visszeszállítási hitel kamatlábát két százalékról másfél százalékra, a lombard kamatlábát három százalékról két és fél százalékra csökkentette. A svájci nemzeti jegybank igazgatósága azért kényserült a kamatláb leszállítására, mivel a legutóbbi valuta leértékelés folyamat óta hatalmas tőkék teaurálódtak a nemzeti jegybank pénztárában, amelyeket nem tudott kihelyezni.

— Románia volt szófiai követe bucsukihallgatáson. Stoica Vasile, Románia volt szófiai követe, tegnap bucsukihallgatáson jelent meg Boris bolgár királynál, aki a távozó követet a Szent Sándor érdemrend nagykeresztjével tüntette ki.

— Gurie érsek tanácskozott a patriarkával. Fővárosi jelentés szerint Gurie érsek, akit ismeretes ügyének elintézéséig fel függesztettek állásától, a szenátus folyosóján tegnap hosszas megbeszélést folytatott Cristea Miron patriarkával.

köhögés ellen *Tussipet*

Madgearu a cenzura ellen beszélt a kamarában

A kamara tegnapi ülésén napirend előtt Gele a fővárosi kártyabarlangok ügyét tette szóvá és csodálkozásának adott kifejezést, hogy ezek a játékbarlangok működhetnek.

Madgearu ezután a cenzura működése ellen tiltakozott. Azzal vádolta a kormányt, hogy így akarja megakadályozni, hogy a demokratikus pártok érintkezésbe kerüljenek a tömegekkel. A nemzeti parasztpárt Dreptatea nevű hivatalos lapjából a cenzurázott közlemények és cikkek egész sorát olvasta fel és rámutatott arra, hogy a nemzeti parasztpárt nem tudta nyilvánosságra hozni felfogását Titulescunak a kor-

mányból való kiválása ügyében, továbbá Stelescu Mihai volt vasgárdista vezér meggyilkolása alkalmával és az aranyfedezet átszámításának problémájával kapcsolatban sem. Támadta a kormány politikáját és azt hangoztatta, hogy diktatúrara törekvő szándékai vannak.

Bentoiu államtitkár megjegyezte, hogy a nemzeti parasztpárti kormány is igénybe vette a sajtócenzurát.

Madgearu azt válaszolta, hogy a nemzeti parasztpárt kormányzása alatt nem volt cenzura.

Végül folytatták a választfelirati vitát, amelynek keretében Macavescu ismertette a kormány munkásságát és tiltakozott az új sajtótörvénytervezet

ellen. Külpolitikai vonatkozásban kijelentette, hogy a legjobb politika kitarítani a szövetségesek mellett, ezenkívül követelte a határok megerősítését.

Negus georgista képviselő az ifju-liberális párt nevében bejelentette, hogy pártja a választfeliratot nem szavazza meg.

A szenátus ülésén Danielopol a választfelirati vita során az egyetemeki helyzetével foglalkozott és sürgős állásfoglalást követelt a kilengések ellen. Szükségesnek mondotta, hogy intézkedések történjenek az egyetemeknek az államellenes eszmékkel szemben való megvédésére.

Antonescu varsói látogatása megerősíti a lengyel-román barátságot és megérlelt

Antonescu külügyminiszter tegnap reggel érkezett meg Varsóba, ahol a lengyel kormány nevében Beck külügyminiszter fogadta. Az ünnepélyes fogadtatás után Antonescu az állomásról az ismeretlen katona siremlékéhez hajtott és azt megkoszorúta. Délben Moscizky lengyel köztársasági elnök vendége volt, aki a román külügyminiszter tiszteletére ebédet adott. Antonescu külügyminiszter varsói látogatásának az

egész lengyel sajtó nagy jelentőséget tulajdonít. A lengyel lapok tegnap hosszú cikkeket foglalkoztak a román államférfi látogatásával. A Polska című lap, amely a kormány hivatalos sajtóorgánuma, azt írja, hogy a román külügyminiszter fogadtatása kifejezésre juttatja a lengyel nemzet őszinte érzelmeit és megerősíti azt az általános meggyőződést, hogy a lengyel nemzetet a megértésen alapuló barátság fűzi a román nemzethez.

Száznyc olasz hajó vett részt a Horthy kormányzó tiszteletére rendezett nápolyi hadiflozzaszemlén

Az olasz király tegnap Nápolyban nagy hadiflozzaszemlét rendezett Horthy Miklós magyar kormányzó tiszteletére. Ez alkalommal Nápoly házain és a kikötőben levő hajók az olasz mellett ott lengett a magyar zászló is. Viktor Emánuel király, Horthy kormányzó, Horthyné, Darányi, Kánya, Mussolini, Ciano és sok más előkelőség udvari különvonaton érkezett Nápolyba, ahol Umberto trónörökös, a piemonti herceg és felesége fogadta a vendégeket.

A hadihajók nagy szemléjét, amelyben száznyc egység vett részt, a király és a kormányzó a Zara zászlóhajóról nézték végig. A szemle után a Zara nagy éttermében villásreggeli volt. Horthyné ugyanakkor a nápolyi királyi palotában a trónörök-

kösné vendége volt. Délután a vendégek az udvari vonaton visszatértek Rómába.

Darányi magyar miniszterelnök meghívta Budapestre Mussolinit, aki a meghívást elfogadta. Mussolini látogatása márciusra vagy áprilisra várható. Ugyanis azért halasztották az eredetileg decemberre tervezett látogatást a tavaszra, mert ugyanakkor Viktor Emánuel olasz király és császár is ellátogat a magyar fővárosba, már pedig magas koránál és gyenge egészségi állapotánál fogva számára a téli utazás veszélyes lehetne. Ugyanakkor vele egy időben Budapestre érkezik Miklas osztrák köztársasági elnök is, akit Horthy kormányzó Rómából való hazatérében látogat meg Bécsben.

— Népszaporodás Csehszlovákiában. Prágában most hozták nyilvánosságra az 1931-től 1934. év végéig történt népszaporodási adatokat. Eszerint a csehek 247.043, az oroszok 43.373, a németek 34.519, a magyarok 25.938, a zsidók 2391, a lengyelek 4123 és az egyéb nemzetiségek 3195 lélekkel szaporodtak a csehszlovák köztársaság területén. Ezek a hivatalos adatok élénken cáfolják azt a megállapítást, hogy a magyarság a volt Felvidéken kihalóban van.

— Véres harc Indiában a nomád törzsekkel. Az India északi határán fekvő Vazirisztán tartomány Kaizora nevű völgyében egy nomád törzs törbe csalt egy angol hadoszlopot, amelyet a nomád törzsek lázadásának leverésére küldtek. A nomádok két angol őrnagyot és tizenöt hindu katonát meggyilkoltak, hetven angol tisztet és száznál több bennszülött katonát megsebesítettek. Az angolok repülőgépeket küldtek a nomád törzs felé és azok segítségével a nomádokat szétszórta.

— Az olaszok visszatérhetnek Angliába. Az angol alsóházban William képviselő azt kérdezte Simon belügyminisztertől, hogy az olaszokat Angliába, akik azelőtt ott éltek és foglalkozást űztek, majd elhagyták Angliát, hogy résztvegyenek az abesszin háborúban és most visszatérnek? Kérte, hogy azokat ne engedjék vissza angol területre, Simon belügyminiszter a kérést elutasította, és kijelentette, hogy azokat az olaszokat, akik a törvényes időn belül térnek vissza Angliába, ebben nem fogják megakadályozni.

— Sziklavina eltemetett egy várost. Szanfranciskóból jelentik, hogy az alaskai Juneau városkát súlyos katasztrófa érte. Az utóbbi idő állandó esőzése folytán az elmúlt éjszaka a Roberas-hegy egyik sziklatömege levált és lavinaszerűen a város főutcájára zuhant. Az utat negyven méter szélességben és három méter magasságban a sziklák eltorlaszolták teljesen. A törmelékkel alól eddig ötvennyolc holttestet hoztak elő. Az áldozatok száma azonban sokkal több lesz.

— Az ajtókilincse felakasztotta magát. Feltűnést keltő öngyilkosság történt Craiovan. Berceanu őrnagy tegnap bejelentette a rendőrségen, hogy felesége az egyik ajtókilincse felakasztotta magát és meghalt. A szenzációt növelte az a körülmény, hogy néhány hónap előtt Berceanu őrnagyot gyanúsították sógornőjének megmérgezésével, de akkor az őrnagy ártatlansága kiderült.

Megbukott egy új magyar szindarab. Budapestén a Nemzeti Színházban tegnap volt sajtóbemutatója Anday Ernő: Áruház című három felvonásos vígjátékának. A revüszéri darab nem aratott nagy tetszést. A lapok megállapítják, hogy ez a darab nem való az első magyar színpadra és különben is semmi lélek nincsen benne.

— Veszélmét hozó kód. A Marina Bergen nevű norvég gőzös a sűrű köd következtében összeütközött Brest közelében egy angol hajóval. Az angol hajó olyan súlyosan megsérült, hogy legénységét a norvég gőzös fedélzetére kellett szállítani. Brestből segélyhajót küldtek ki az angol hajónak a kikötőbe való vontatására.

A MEGYEI PREFEKTUS RENDELETE A VÁLASZTÁSI JELVÉNYEKSEL KAPCSOLATBAN. Nistor Dimitrie dr. vármegyei prefektus tegnap újabb rendeletet adott ki. Ebben megtiltja, hogy falakat, kerítések, középületek, pályák dvarokat, járdákat, oszlopokat, hidakat, telefon- és távirópóznákat, valamint magánépületeket különböző választási jelvényeknek rámozgatásával, valamint választási felhívásokkal megrongáljanak. A rendelet ellen vétőket a községekben ötszáz a városokban ötezer lei pénzbüntetéssel sújtják.

— Evangélikus vallásos-est. A hó 29-én, advent első vasárnapján este hat órai kezdettel vallásos est lesz az evangélikus templomban, amelyen az igé Káden József caransebesi lelkes fogja hirdetni. Az est áhítatát emeli Matuska Alice ének, Kapetanovits Al. zongorónka és Tolnai Béla orgonaszóljója, valamint Rothrock Hida és Marzik Ina szavalata. Ezen adventnyitó ünnepélyre a gyülekezet mindenkit szeretettel meghív. Belépődíj nincs. Az adakozás a szegények karácsonyának szói.

— Az orvosszövetség vezetősége Severinben. A Severin-megyei orvosszövetség és orvosi kamara most tartotta meg tisztújító közgyűlését. A két orvosi intézmény elnökévé egyhangulag újból Bejan Zeno drt, Lugoj város főorvosát választották meg. Az orvosszövetség titkára Andrei Teodor dr. megyei főorvos lett, míg pénztárosnak Mihai Gheorghe dr. marginai orvost választották meg. Az orvosi kamara alelnöke Budintan Virgil dr. caransebesi orvos lett, titkár Marcu Vasile dr., pénztáros Mihali Gheorghe dr., választmányi tag Andrei Teodor dr. főorvos, választmányi póttag Vince Aladár dr.

Karácsonya-diszkek

Különleges játékok
Galambos Libraria
cégnél

— Magyar ifjúsági est. Dejan község Magyar Ifjúsági Egyesülete a Kelemen-féle vendéglőben jólsikerült estét rendezett. Előbb Csik Antal plébános, majd Jedu Cornel igazgató és Lengyel Ferenc tanító beszélt az ifjúsághoz, utána a műkedvelők előadták az Ingenyelök című három felvonásos színművet. Az egyes szerepeket Mulicz Ius, Kelemen Lajos, Mészáros József, Nizner Katica, Kelemen Ius, Szoo Lajos, Bálint Bözsi, Répássy Katica, Botky István, Kiss József, Pálfi József, Szűcs Mihály, Pálkovács Mihály, Kretten Péter, Bálint András, Vuhász József, Krausz Péter, Orgonás Pál, Fűrész József és Csomádi József játszották nagy sikerrel. Az előadók a nagyszámú közönség sok tapsban részesítették. Előadás után reggelig tartó tánc következett.

— Születések. A helybeli anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Stemper Erzsébet, Krebs Margit, Magureanu Caius, Morovics József, Kindling Katalin, Danciu Atanasie, Friedmann René, Székely Apollonia és Vojna Antal.

— Klopfer Jenőt ismét lefogták. Klopfer Jenő ékszerész, akit a dollárhamisító ügyből kifolyólag letartóztattak és csak néhány nap előtt helyezték szabadlábra, tegnap ismét a fogházba került. Most tizenöt napos jogos fogházbüntetését kell kitöltenie, amellyel két év előtt sújtották, mert egy rabizott értékes ékszeret eltulajdonított. A büntetést a semmitőszék is jóváhagyta és így az jogerőre emelkedett. Klopfer Jenőt tegnap szállították be a fogházba.

Sport

Anglia a legerősebb válogatottját állítja ki a Londonban játszó magyar csapat ellen

Megirtuk, hogy Dietz Károly dr. magyar szövetségi kapitány összeállította a Londonban szereplő magyar válogatott csapatot. Londoni jelentés szerint az angol szövetség válogató bizottsága is kijelölte csapatát Magyarország ellen. A csapat a következő: Tweedy (Grimsby Town), Male (Arsenal), Catlin (Sheffield Wednesday), Britton (Everton), Young (Huddersfield Town), Keen (Derby County), Croocks (Derby County), Carter (Sunderland), Drake (Arsenal), Westwood (Bolton Wanderers), Johnson (Stoke City). Al-

talános véleménye szerint ilyen erős válogatott csapatot régen állított ki Anglia. A magyar szövetség különben úgy határozott, hogy elfogadja a hollandoknak és lilleieknek az ajánlatát és a magyar csapat a dublini mérkőzés után mint Budapest válogatott csapata december 9-én Hágában vagy Rotterdamban, december 13-án pedig Lilleben játszik egy-egy mérkőzést. Valószínű azonban, hogy a magyar csapat turája még bővül, mert a belga szövetség is vendégül kívánja látni a magyar együttest.

A jövő évi asztali tenniszvilágbajnokság

Az 1937. évi asztali tenniszvilágbajnokság az osztrák szövetség rendezésében kerül lebonyolításra. A verseny február elsejétől hetedikéig tart, de az óvatos rendezőség még a nyolcadikát is kötelező játéknak jelölte meg.

A munkásatléták vasárnap a Mures ellen játszanak

A CAMT csapata vasárnap Targumuresen a Mures csapata ellen játszik nemzeti bajnoki mérkőzést. A munkásatlétáknak szűkségük van a két pontra, mert ha két utolsó mérkőzésüket megnyerik, akkor esetleg még a második helyre is kerülhetnek.

— Gólya a mentőkocsiban. A gólya az utóbbi időben előszeretettel vizitel a mentőkocsiban. Csak a múlt héten történt, hogy a mentők egy fiatalasszonyt szállítottak a Fehér Kereszt kórházba, aki utközben egészséges fiúgyermeknek adott életet. Tegnap a mentők a huszonkét esztendő Hof Márát szállították a kórházba, de mielőtt odaértek, a fiatal nő a mentőkocsiban egy leánykát hozott a világra. Crisan George menő az anyát és gyermekét a Fehér Kereszt kórházba vitte.

— Aki friss és egészséges akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszerűen reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Az orvosok ajánlják.

— Megszurkálta a csendőrkáplárt. A Severin-megyei Obreja községben Baila Anna özevgyasszony feljelentést tett a csendőrségen, hogy lakásából pénz és ruháneműt vittek el. A tolvajok mintegy tízezer lei értékű holmit zsákmányoltak. A csendőrség a lopással Blidariu Vichentie legényt gyanúsította, akit az utcán el is akartak fogni. A legény azonban futásnak eredt, mire az egyik csendőrkáplár üldözőbe vette. Blidariu, amikor üldözője utólérte, hirtelen kést rántott és több szurást ejtett a csendőrkápláron, akit súlyos állapotban a kórházba szállították. A szurkáló legényt beszállították a lugoji ügyészségre.

Bodola huszezer lei segélyt kapott

A nemzeti bajnokság bizottsága Bodolának, a CAO sérült játékosának huszezer lei segélyt szavazott meg láb-sérülése kikézelése céljából.

A nemzeti bajnokság góllövői

A nemzeti bajnokság góllövő listáján az Unirea-Tricolor centere, Niculescu Sonny vezet tizenkét góllal. Utána Dobay következik tizenegy góllal. Valeov Petea, a Venus csatára, kilenc gólt rugott, míg Lenghel (CFR), Fritz (Gloria), Thierjung (Chinezul), Szaniszló I. (Universitatea) egyenkint nyolc gólt szereztek csapatuknak.

— Könyvfakasztó bombák a tüntető diákok között. Varsóban — mint megirtuk — több száz főnyi diákcsoport megszállotta az egyetem épületét. Tegnap rendőrség hatolt be az épületbe, hogy a diákokat onnan eltávolítsa. Minthogy ezek ellentállást fejtettek ki, a rendőrök könnyfakasztó bombákat dobtak közéjük. Erre a diákok kiüritették az épületet. A rendőrség valamenynyit tüntetőt letartóztatta. Az egyetemet bezárták.

* Székely Béla: Az antiszemizmus és története. Nemcsak magyar nyelven, de a világ egyetlen nyelvén sem irtak még olyan könyvet, amely lehetőleg elfogulatlanul igyekszik megkeresni ennek az évszázadok óta kísértő jelenségnek eredetét és utait. Írása nem a zsidóság szenvedéseinek felpanaszolója, nem martirologia, hanem szigorúan tárgyilagos kritika. Szigorúan bírálja a zsidóságot is, rámutat hibáira és tévedéseire és a problémára vonatkozó történelmi anyagot alaposan, lelkiismeretesen dolgozza fel. Székely Béla: Az antiszemizmus és története c. mű közel 400 lapon alapvető munkája a problémának, szép kiállításával méltó kiegészítője a Tabor könyvek eddigi sorozatának. A Tabor könyvek kötetje füze 106 lei, vászonkötésben, portóval, taxával plusz 69 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

Az ország egyetlen vendéglátó
pari szaklapja

Gazeta
Restauratorilor si Hotelierilor
Vendéglősök és Szállodások
Lapja

Timisoara, I. Strada Caruso 3
megjelenik minden szombaton.
Ott kell legyen minden vendég-
iparos asztalán

— Eltávolították Bem apó márványtábláját. Bem József tábornok, akit Bem apó néven becéztek a katonái, 1848 december 25-én bevonult Clujra, ahol ünnepélyesen fogadták. Bem tábornok Clujon a Telegri család házában szállott meg és ott néhány napot töltött, azután folytatta útját. A házat 1898-ban márvány emléktáblával jelölték meg, amely hirdette, hogy ott volt Bem szállása. A Telegri-családtól a házat 1920-ban a Banca Centrala vásárolta meg, amely a mai napig ott hagyta a falon a Bem-emléktáblát. Most azután kőművesek jelentek meg és a táblát eltávolították. Az eltávolítást a bank végeztette.

— Fagyponot alatt a hőmérséklet.

Tegnap egész napon át tartott a borulás, néhány szor hópelyhek is szállingóztak a levegőben, azonban a hideg miatt nem tudott megindulni a havazás. Dél előtt tíz órakor négy fok hideg volt és délután négy óráig mindössze két fokkal csökkent a hideg. A meteorológia intézet jelentése szerint a legközelebbi huszonnégy órában mérsékelt légáramlás mellett sok helyen köd várható, némely helyen kisebb eső vagy havazás lehetséges, a hőmérséklet nem változik.

— Ideiglenes híd a Begán. A Román Evezős Klub, amely az Automobil Klubbal szemben van, beadványt intézett a városhoz és kérte, hogy a Begán keresztül ideiglenes hidat építsen. A város elvben hajlandó ennek a kívánságnak eleget tenni, felszólította azonban az Evezős Klubot, hogy a végleges döntés előtt készítsen el és terjessze be a városhoz az ideiglenes híd tervét és költségvetését.

— Biztosító társaságok nevében szélhámoskodott. Moldova Veche község csendőrsége elfogta Dietrich Mihály resitai illetőségű férfit, akit magát a Generala és Transylvania biztosító társaságok ügynökének mondotta és tekintélyes összegeket csalt ki az ottani kereskedőktől és iparosoktól. A szélhámost átadták az oravitai ügyészségnek.

MOZI

MOZIK MŰSORA:

Péntek, november 27.

Apolló-mozi: Konfetti.

Capitol-mozi: A kis kapitány.

Tivoli-mozi: A cár szolgálatában.

A DUX-
csodamozi
műsora:

COWBOY TIM
Filmek és mozi-
gépek kaphatók a

Centrala DUX-nál
Kecskeméti, I. Bulevard I. G. Duca 2

November
28
szombat

Magyar Dalárda hangversenye

a Magyar Házban

Kezdeté este 9 órakor / Szólisták: Pollermann V. Aranka, Herskovits Augustza / Kezdeté este 9 órakor

Közgazdaság

Az elmaradt szabadságidőre járó fizetés perleési idejét a legfelső bíróság is három évben állapította meg

Az 1930. évben életbelépett munkabírói törvény nemcsak a szolgálati, a felmonási és munkaidőt szabályozza, hanem azt is előírja, hogy minden alkalmazottak évenként mennyi szabadságidő jár s arra az időre teljes fizetést kap. A munkabírók a törvény alapján minden esetben kétszeres fizetést ítéltek meg az elmaradt szabadságidőre és így szoknál a vállalatoknál, amelyek két-három ezer munkást foglalkoztatnak, a költségekkel együtt néhány millió leire zaporodott a megítélt duplafizetés. Ezen sok alkalmazott öt évvel a törvény életbeléptetése után fordult a munkabírókhoz a ki nem vett szabadságidejére járó fizetésének megítélését kérve.

Az utóbbi időben a vállalatok jogtanácsosai azzal a kinvánsággal fordultak a munkabírókhoz és a felelősségi fórumokhoz, hogy azokat az alkalmazottakat, akik három év letelte után lépnek fel elmaradt szabadságidőre járó illetményeikért, utasítsák el, mert tárgyi jogász véleménye szerint az ilyen igények nem érvényesíthetők a szokásos 32 évig, hanem csak három esztendeig. Ebben a kérdésben a munkabírók és a törvényszékek az egész ország területén különböző állappontra helyezkedtek és egységes joggyakorlat mostanig nem alakult ki. Az ilyen perek rendszerint nem kerültek a semmitőszékhez.

Mint Bucurestiből jelentik, egy timisoarai ügyből kifolyólag az alperes vállalati jogtanácsosa néhány hónappal ezelőtt felfolyamodást jelentett be a semmitőszékhez a törvényszék ítélete ellen és a semmitőszék a napokban foglalkozott ezzel a kérdéssel első ízben, mert ilyen ügy ezelőtt nem került eléje. A semmitőszék kimondta, hogy az elmaradt szabadságidőre járó kárigények perlelési időtartama csak három év lehet. Az az alkalmazott tehát, aki nem veszi ki évi szabadságidejét és három év után akarja ezt a jogát érvényesíteni, elkésztett ettől, mert a negyedik évben kártérítésre már nem tarthat igényt. Azt is kimondta a semmitőszék, hogy ennek az ítéletnek visszaható ereje nincs, tehát a már előbb megítélt kártérítést ki kell fizetni, még ha az alkalmazott a három év letelte után igényelt is azt.

Mint Bucurestiből jelentik, egy timisoarai ügyből kifolyólag az alperes vállalati jogtanácsosa néhány hónappal ezelőtt felfolyamodást jelentett be a semmitőszékhez a törvényszék ítélete ellen és a semmitőszék a napokban foglalkozott ezzel a kérdéssel első ízben, mert ilyen ügy ezelőtt nem került eléje. A semmitőszék kimondta, hogy az elmaradt szabadságidőre járó kárigények perlelési időtartama csak három év lehet. Az az alkalmazott tehát, aki nem veszi ki évi szabadságidejét és három év után akarja ezt a jogát érvényesíteni, elkésztett ettől, mert a negyedik évben kártérítésre már nem tarthat igényt. Azt is kimondta a semmitőszék, hogy ennek az ítéletnek visszaható ereje nincs, tehát a már előbb megítélt kártérítést ki kell fizetni, még ha az alkalmazott a három év letelte után igényelt is azt.

Mint Bucurestiből jelentik, egy timisoarai ügyből kifolyólag az alperes vállalati jogtanácsosa néhány hónappal ezelőtt felfolyamodást jelentett be a semmitőszékhez a törvényszék ítélete ellen és a semmitőszék a napokban foglalkozott ezzel a kérdéssel első ízben, mert ilyen ügy ezelőtt nem került eléje. A semmitőszék kimondta, hogy az elmaradt szabadságidőre járó kárigények perlelési időtartama csak három év lehet. Az az alkalmazott tehát, aki nem veszi ki évi szabadságidejét és három év után akarja ezt a jogát érvényesíteni, elkésztett ettől, mert a negyedik évben kártérítésre már nem tarthat igényt. Azt is kimondta a semmitőszék, hogy ennek az ítéletnek visszaható ereje nincs, tehát a már előbb megítélt kártérítést ki kell fizetni, még ha az alkalmazott a három év letelte után igényelt is azt.

Csökkentek a buzapiac árai. A bánási gabonapiacra a buza irányzata még mindig lanya és a kereslet hiánya folytán az árak újból csökkentek. Ezzel szemben a takarmányárpa irányzata szilárd és az ára emelkedett. A piaci árak a következők: új buza 78 kilós 400, új buza 79-80 kilós 405, új tengeri 215, zab 260, takarmányárpa 320, tavaszi árpa 340, korpa 230, muharmag 400, napraforgómag 390, tökmag 600, cirokmag 200, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 760, nagymalmi liszt 780 lei százkilónként. A lucernamag 23 és a lóheremag 25 lei kilónként.

Megüresedtek végre a constantai gabonarakárak. A constantai kikötőben levő gabonarakárak igazgatósága közölte a vasuti vezérigazgatósággal, hogy a gabonarakárak megürültek és alkalmasak kétezer tonna gabona befogadására. A vasut vezérigazgatósága ezért intézkedett, hogy az ország területén Constanta felé naponta száz vagon buza és harminchat vagon tengeri szállítható.

A szabóipari munkások béremelése. A szabóipari munkások órabéreknek tizenöt százalékos felemelését kérték a mesterektől. Kérelmüket az általános drágasággal indokolják. A mesterek arra hivatkoznak, hogy az állami, városi és magánalkalmazottak sem részesültek a drágaságra való tekintettel fizetésemelésben és azt a szabóságok nem adhatják meg. Miután a munkások és a munkaadók között nem jött létre megegyezés, ebben az ügyben a munkaügyi felügyelőség dönt.

Feloldották a szállodai szobák maximális árait. Megirtuk, hogy a szállodások felterjesztést intéztek a miniszteriumhoz a városnak a szállodai szobák maximálására vonatkozó határozata ellen. A szállodások és vendéglősök ipartársulata a fővárostól értesítést kapott, amely szerint a szállodai szobákra vonatkozólag megállapított maximális árakat a további rendelkezésig felfüggeszti. A miniszterium előbb megvizsgálja az ügyre vonatkozó adatokat és aztán hozza meg végleges döntését.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Francia frank 4.25-4.50, svájci frank 22-23.75, angol font 491.70-492.75, olasz lira 5-5.50, dollár 90.50-100, belgas 16.50-17, hollandi forint 52-55, cseh korona 4.50-5, osztrák schilling 23.50-24.50, pengő

Megrándult?

Biztos szer, amely azonnali enyhülést szerez!

Kenje be enyhén Sloan's-szal. Ne dörzsölje. Azonnal érezni fog javulást, Sloan's a vérkeringést élénkíti — biztos és friss vér tör utat az fájo izomszövetek felé, enyhíti ezzel fájdalmit és helyreállítja egészségét. Vásároljon még ma egy üveget.

Kapható minden drogériában és gyógyszerészetben. Nagy üveg 60, kis üveg 35 lei.

Sloan's Liniment

megszünteti a fájdalmaikat!

25-28, német márka 40-42, dinár 2.90-3.10, leva 0.90-1.25, zloty 18.75-19.50. Ezekhez az árfolyamokhoz a valuta felárat külön hozzá kell számítani.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 9.90-10.10, svájci frank 45.50-46.50, dollár 191-194, angol font 980-995, olasz lira 9.70-9.90, osztrák schilling 33-33.50, magyar pengő 35.40-36, dinár 3.40-3.50, cseh korona 5.60-5.70, német márka 41-42, Napoleon arany 1300-1320, arany font 1600-1630.

A szabadforgalmi devizák piacán a következő árfolyamok voltak: német márka 40.70-40.90, drachma 0.89-0.90, cseh korona 4.65-4.70, olasz lira 6-6.10.

FIZESSEN ELŐ

A DÉLI HIRLAPRA!

ALIBI

— Regény —

(írta: F. Balla Erzsébet)

(Copyright by Ed. PEN and Déli Hírlap 1936/37.)

29

— A másik szobában ekkor mozgást hallottam. Az Istenért, — szóltam be fojtottan a sötétbe — Péter gyere ki, mi történt? Nem válaszolt. Berohantam a másik szobába. Egy férfialak, — azt hittem, hogy a bátyám — akkor suhant ki a szemközti ajtón. Neki-dőltem az ajtónak, az nem engedett. Belülről nyomták. Kétségbeesetten könyörgtem: Péter... Péter, az Istenért engedj be, én vagyok az, Pali. Ekkor elállt a szivem dobogása. Az előszobából izgatott beszéd, majd lötvas-futás hallatszott be. Ugyanakkor az ajtó engedett és én bebuktam a fürdőszobába.

— Vaksötétben álltam ott, csak a porcellán tárgyakon csillant meg némi fény, meg a tükrön. Visszafojtott lélegzettel hallgatódtam. Hallottam a másik ember ziháló lélegzetvételét, láttam a körvonalait. Akkor azt hittem, hogy a bátyám. Az előszobában a jövés-menés még hangosabb lett, majd elhalkult az ebédő felé. Ekkor a bátyám... illetve az a másik ember kjsurrant az előszobába.

— Azt hittem, el vagyunk veszve. Az ebédől több ember szörnyülködő felkiáltásai hallatszottak. Kiléptem az előszobába. A bátyám... a másik ember görnyedten lopózkodó alakja akkor tűnt el az előszoba ajtóban, csak a hátát láthattam. Habozás nélkül utána surrantam. Meg voltunk mentve. Felsiettem a lépcsőkön... haza... hallottam, hogy ő lefelé rohan... Ez volt minden. Többet... mást nem tudok mondani.

Macsura Vendel csökönyösen ismételtéti:

— Ó volt... fojtogatta... láttam.

A vizsgálóbíró Macsura felé fordul.

— Miért mondta Lebovitsnak, hogy gajdeszba küldtem valakit?!

— Nem mondtam. Hazudik. Meg van vesztegetve. Az urakat akarja kihuzni a sárból.

— Mondtad! — kiáltja Lebovits. Megesküszöm rá, most már ugyanis mindegy.

— És ön, — fordul a vizsgálóbíró Korda Pálhoz — mivel támasztja alá...

Korda Pál hirtelen a sógornője felé fordul.

— A sógornő tudja... bizonyíthatja... Ő küldött... illetve meglért, hogy keressem meg a férjét. Tizenöt perccel belül otthon voltam. És nem... nem mondtam el neki, hogy mit láttam. Csak sokkal később...

Korda Péterné a sógora elé lép.

— Igen, ez igaz, — szól mondhatatlan izgalommal — elmondtál mindent, Pál... de másképp...

A vizsgálóbíró egyikről a másikra néz. Korda Pál nem tud az asszony szemébe nézni.

— Igen... — dadogja — másképp mondtam el... azt mondtam, hogy Péter ott hevert részegen a halott asszony mellett...

— Miért mondtad ezt? Felelj! Az asszony hangja keményen, parancsolóan csattan.

— Mert azt akartam, hogy hidd el, hogy Péter ölte meg. Mert én meg voltam róla győződve, hogy ő a gyilkos és téged is meg akartalak győzni. Hogy egyszerre essél át a megrázkódtatáson. Hogy ne szenvedj nagyon sokáig... hogy...

— Mese beszéd! — nevet fel rekedten, falfehér arccal az asszony. Azt akartad, hogy egészen rád legyek utalva, hogy könyörgjek neked és hogy te nagy-lelkűen beleegyezz, hogy nem árulod el Pétert.

Korda Pál a mellére ejti a fejét.

— Igen, talán ezért is...

— És én még azt se tudom... azt se... Hogy nem te rendezted-e így az egészet? Hogy csak ráfogod Péterre.

Főlemelt karral mutat rá a lehorgasztott fejű Pálra:

— Ráfogod. Te tetted... Te voltál... Gyilkos! Korda Péter kettőjük közé veti magát.

— Nem igaz! Én voltam! Hát nem látják? Vizsgálóbíró ur, hát nem látja? Ezek magukra vesznek mindent... Csak hogy eltereljék... csak hogy megmentsenek. De az Istenre kérem... nyugodjanak bele. Én öltem meg Kollárnét!

A vizsgálóbíró főlemeli az asztalról az acélórát.

— Korda Péter ur, — szól ünnepélyesen — ez az

ön hiteles alibi. Szakértőkkel vizsgáltattuk meg az ön óráját. Kétségtelen: az óra akkor tört el, amikor ön kilépett a kapun. Az óra megállt, a szerkezet rugói egymásba csavarodtak úgy, hogy a mutatókat se előre, se hátra nem lehet mozgatni. Kollárné két óra előtt pár perccel halt meg, ezt a hivatalos orvosi vizsgálat kétségtelenül bebizonyította. Tessék.

A vizsgálóbíró felmutatja a töröttüvegű órát. Pontosan negyedkettőt mutatnak a mutatók.

— Korda Péter ur, ön az elhangzott tanuvallomások és a hiteles alibi alapján szabad. Korda Pál, ön alapos gyanuokok alapján, a törvény nevében fogoly. Csendet és a belépő fegyveres rendőrnek int.

— Vezessék el.

Korda Pál nem néz körül, lélegzetét visszafojtva, lehajtott fejjel, lábhegyen megy ki az ór előtt a szobából.

XVIII.

Kármán Kata a budai fűtcán fölfelé siet egy ködös, zimankós októberi délután. Két lovagja is van. Egyfelől az elegáns dr. Bónis Valér bámulja gyönyörködve a lány hidegtől kipirult finom profilját. Másfelől Szűcs Rafael bandukol mellette felhajtott galléru szürke felöltőjében. Kata futtában udvarias mosollyal nyugtazza a monoklis, szőke ügyvéd gálans bókjait, de ha néha a hallgatag Szűcs Rafael felé fordítja a fejét, akkor elmélyül és megszépül a mosolya. Szűcs Rafael édes meleget érez, a szürke felöltő alatt. Dr. Bónis éppen ezt mondja:

— Már Kezdem áldani ezt a bolond Korda-ügyet, mert hiszen ezen a réven volt alkalmam együttműködni a legszebb, legzseniálisabb ügyvédjelölttel, akit a föld valaha a hátán hordott: magával, Katus.

— Oh, — mondja a lány — nem hiszem, hogy az ügyvédi pálya tulságosan le tudna kötni, inkább a kriminálpszociológia érdekel. Az egész Korda-ügy jóformán csak tanulmányi szempontból érint. Mint a doktori disszertációm tárgya... de nem leszek ügyvéd. Talán orvos se... Csak szórakozásból tanulok.

Dr. Bónis protestál.

— Ezt hiába is akarja elhítni velem.

(Folyt köv.)

Rádió

Péntek, november 27. Bucuresti. 6.30: Reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 18: A Constantinescu-zenekar hangversenyének közvetítése. Szórakoztató-zene. Közvetítés körülbelül 19: Időszertű anyag. 20: Felolvasás. 20.35: Operaközvetítés. 23.55: Hírek. Budapest I. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Stowasser Irén énekel. 13.40: Hírek. 14: Postászene. 15.40: Hírek. 17.15: Diákfőelő. 18: Langsfeld Géza magyar nő-tájakat zongorázik. 18.25: Miskolczy Gyula dr. felolvasása. 18.55: Filmzeneszerzők. 20.10: Sportközlemények. 20.20: Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30: az előadás közvetítése: Orfeo. 21.15: Hírek. 22.05: A hatodik magyar-angol labdarúgó-mérkőzés Londonban. Magyar Károly előadása. 23.25: Időjárásjelentés. 23.30: Cigányzene. 24.20: Hanglemezek. 1.05: Hírek. Budapest II. 19.40: Gyorsíró tanfolyam. 20.30: Bory István előadása. 21: A rádió-zenekar játéka. 22.20: Hírek. Bécs. 20.30: Katonazene. 21.30: A szimfonikusok hang-

versenye. 23.40: Operett. 24.20: Táncczene. 24.50: Vidám-zene. Belgrád. 19.20: A rádió-zenekar hangversenye. 20.50: Lemez. 23.30: Szimfonikus-zene. Berlin. 20.20: Le-mezek. 22: Szórakoztató-zene. Deutsch-landsender. 21.10: Lemez. 23.30: Fuvola-szonáta. 24: A rádió-zenekar játéka. Köln. 19: Vegyes-zene. 23.30: Fuvósötös. Milánó. 18.15: Táncczene. 21.40: Puccini opera, utána táncczene. Prága. 20.30: Vigopera. 23.15: Lemez. 23.30: Bartók Béla műveiből. Róma. 21.40: Zenekari hangverseny. 23.10: Orgonajáték. 23.40: Táncczene. Stockholma. 20.30: Liszt oratórium. 23: Lemez. Stuttgart. 19: Lemez. 20.15: Badeni dalok. 22: Katonazene. 23.30: Vegyes-zene. 1: Operalemez. Varsó. Zongorajáték. 20.45: Operarészletek. A filharmonikusok hangversenye. 23: Táncczene.

Szombat, november 28. Bucuresti. 6.30: Reggeli műsor közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 17: Strajeri-óra. 18: Katonazenekar hangversenyének közvetítése. 19: Felolvasás. 19.15: A Kis rádió-zenekar hangversenyének közvetítése. 19.55: Felolvasás. 20.15: Santoliquido zongoraművész játék. 20.50: Üzenetek. 21.15: Táncczene. 22.45: Vendégülöi zene.

23.55: Hírek külföldre. Budapest I. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: A rádió szaló-zene-kara. 13.30: Hírek. 14.40: Triump-együttes. 15.40: Hírek. 17.15: Péter Rózsa meséi. 18: Zakariás János előadása. 18.30: Szaló-zenekar. 19.30: Soó Rezső dr. előadása. 20: „Régi nóták — híres nóták”. Előadja: Szedő Miklós. 21.10: „Kit és mit idézek?” 21.35: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23: Hírek. 23.20: Hanglemezek. 24.10: Cigányzene. 1.05: Hírek. Budapest II. 19: Mezőgazdasági félóra. 20.40: Előadás. 21.15: Hanglemezek. 22: Hírek. Bécs. 20.15: Orlov operett előadása. Utána táncczene. 23.30: Zongorajáték. 24.20: Művészlemez. 1: Cigányzenekar muzsikál. Belgrád. 19.20: Zongorajáték. 20.50: Operettrészletek. 22.30: Dalok. 23.20: Vendégülöi zene. 24: Táncczene. Berlin. 20: Zongorahármas. 21.10: Indulók. 22: Szórakoztató-zene. 1: Táncczene. Frankfurt. 19: Ének és zene. 21.10: Tarka, zenés-est. 1: Táncczene. Milánó. 21.30: Szimfonia, utána zenekari hangverseny. München. 20.40: Orgonajáték. 21.10: Tarka, dalos, zenés-est. 23.30: Lemez. 24: Táncczene. Prága. 20.30: Tarka-est. 23.15: Lemez. Róma. 20: Lemez. 21.30: Lemez. 22: Opera, utána táncczene. Stockholma. 20.30: Régi táncczene. 21.45: Lemez.

Magyar könyvudonságok

Horváth-Német: Kegyenc
Kovrig: Eisöszaltalyu fedélzete
Szaboicsi-Bence: Bevezetés
zenetörténelembe

Rigorierék anatólójaja
Kaposy: Kerékpáron Afrikában
Kordhöl: Lázadó
Havas: Kék vonat
Karácsony: Napos oldal
Benoit: Nyugat asszonya
Köves: Csavargók menekítendje

CULTURA
könyvkereskedésben
Timisoara IV., Bulev. Carol 16.
Telefon: 15-07

23: Táncczene. Stuttgart. 20.30: Népzene. 21.10: Tarka, dalos, zenés-est. 23.30: Le-mezek. 24: Táncczene. Varsó. 18: Zongora é-ének-szó. 20.30: Könyvi-zene. 22: Cselló és zongoraszonáta. 22.30: Szaló-zene. 23.30: Táncczene.

Apróhirdetések

Érhás

I-szobás

kerti fürdő-szobás garzonlakás, azonnal kiadó. III., Str. Treboniu Laurean 3. (4830)

Modern villa

december 1-re, II., Str. Fagul 7. szám alatt, kiadó. Erdéklódní Suciu mérnökné, II., Stefan cel Mare 24. (4889)

Érhás-vétel

112 lejt fizet

1 gramm tört aranyért „Ora Fixa”-oég. Vesz tört aranyat, züstöt, zálogjegyet. IV., Str. I. C. Bratianu 31. (1020)

Butorok

ebédlők, hálók, kombinált szobák, konyha-berendezések, tuhraktározás miatt minden elfogadható áron részletre is kaphatók. Márhé, II., Str. 3 August 1. (4896)

Fordító-irodám

II., Piața Brătianu 2 sz. alatt (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig is olcsón válatalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás-tanár, Bucuresti és Timisoara város volt első fordítója.

Hirdessen

a **Déli Hírlapban**

A legnagyobb öröm a gyermek részére karácsonykor egy jó könyv!

Előfizetőink és olvasóink a Déli Hírlap kiadóhivatalában a következő könyveket vásárolhatják

önköltségi árban:

Tutsek Anna: Tréfás mesék	20 lei
Grimm-mesék	20 lei
Balla Ignác: Két kis lurkó	20 lei
Szinetár György: 8 fű 8 története	20 lei
Szegedylla: Kis fiúk, kis lányok igaz története	20 lei
Gárdonyi Géza: Mindentudó Gergely bácsi	20 lei
Benedek Elek: Öcsike	20 lei
Z. Tábory Pirokka: Béke-sziget	20 lei
Swift: Gulliver utazásai	20 lei
Ego: Bodnár Ilus pályaválasztása	45 lei
Andersen meséi	60 lei
Tutsek Anna: Régi emlékek	60 lei
Courths-Mahler: A kis libapásztor	90 lei
Donázy Ferenc: Oroszlánok és tigrisek között	65 lei
Cooper: Az utolsó mohikán	50 lei
Eken Mary dr. Fábán: Egy csokorba kötött mese	55 lei
Greenhorn: Három világész csavargója	144 lei
Andrews: A sarkoktól az egyenlítőig	144 lei
Muncke: Hagenbeck munkában	144 lei

és még számos más gyermek- és ifjúsági könyv a legolcsóbb áron.

Vidéki előfizetőinknek postán küldjük a kívánt könyveket a portó hozzászámlálásával utánvétellel

Déli Hírlap kiadóhivatala
Timisoara I., Piața Brătianu

Megsokszorozza keresetét, ha a Növényvédelem és Kertészet

gyümölcsösét, kertjét, szőlőjét, gazdaságát.

Kedvezményes szakkönyv

4 könyvet

önköltségi áron 80- leiert kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatványszámot (5 lej bélyeg beklédése ellenében) a DELI HIRLAP kiadóhivatalától, Timisoara Előfizetési megrendelését azonnal elintézzük.

tanácsai alapján kezeli

Előfizetési árak (mindkét lapra együtt):
negyedévre 100- lei
félévre 200- lei
egész évre 400- lei

az előfizetőnek:

Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

Horn: Gyümölcsfák nyeseése — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünk — Sántha: Szőlő kártevői

Eredeti keleti perzsa

csodaszép selyemperzsa, 2x3 Schiras 17.000.—, összekötők 4000 leitől, ebédlő 20.000.—, 3½x4½ eleti szimra 12.000 belföldi perzsa 2x3, lei 5000.— és még igen sok alkalmi vételből származó szönyeg

STERNBERG

Strada Mercy.

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-féle lilliom-tejkrémét, lilliom-tejszappant, lilliomudert három színben.

Kapható kizárólag a Városi gyógyszerárban a „Fekete Sasoz” I., Piața I. C. Brătianu

Különféle

Olesón

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Glorie: 9. Adam Willweith. (4382)

Leszaladt harisnyaszemek

felszedését pontosan és olcsón vállalom. II. ker., Str. Gh. Asachi 21. Ujtér sarokház.

Kubán Endre

Föld-

rengés

cimű verskötete legközelebb megjelenik

200, 100 és 50 leies kiadásban

Előjegyzéseket elfogad

Déli Hírlap
kiadóhivatala
Timisoara I., Piața Brătianu